

Dutch A: literature – Standard level – Paper 1
Néerlandais A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Neerlandés A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Schrijf een literaire analyse over één van de volgende teksten. In je antwoord moeten beide geleide vragen verwerkt zijn.

1.

Bezoek

De heer M. nam de bocht naar de Vrolijkstraat te krap. De politie heeft dit vastgesteld met het oog op de verzekering, hoewel die er nooit aan te pas is gekomen, omdat M. altijd alle schade uit eigen zak betaalde. Met zijn rechter voorspatbord raakte hij het achterwiel van het meisje P. zodat zij kwam te vallen.

5 M. was niet in staat om haar zelf naar het ziekenhuis te rijden. Hij zat voorin naast de chauffeur en hield zijn linkerhand om zijn rechterpols, alsof hij zijn handen wilde beletten om nog meer onheil te stichten. Het meisje zat met haar gewonde been op zijn achterbank en hield de stof van haar spijkerbroek omhoog op de plaats waar de trapper er doorheen was gegaan. Ze was een jaar of twintig maar omdat haar ogen ongewoon wijd open waren, leek het alsof ze
10 een kindergezicht had. De auto van M. werd bestuurd door een mevrouw die op de plaats van het ongeluk haar poedel had uitgelaten. Het dier gromde tegen hem.

Slachtoffer, dader en helpster werden in het ziekenhuis direct van elkaar gescheiden. Om twee uur was het ongeluk gebeurd en om half zeven begon hij te dwalen. Groepen van mensen, velen met bloemen, trokken door het ziekenhuis. M. sloot zich bij hen aan, deed
15 telkens een paar stappen in een zaal en trok zich dan weer terug. Een zuster stuurde hem ten slotte naar chirurgie en daar vond hij haar. Ze had nu weer het gezicht van iemand van twintig. “Dat is ’m,” zei ze. Het bezoek keek naar hem en zweeg.

“Hoe gaat het nu?” vroeg M. Daarna ademde hij zwaar, alsof die woorden hem totaal hadden uitgeput. Hij greep zich vast aan de achterkant van het bed wat door het bezoek
20 als een familiair gebaar werd uitgelegd. De moeder van P. zag dat M. zonder bloemetje op bezoek was gekomen. De vriend van P. had de vraag op de lippen of M. niet beter had kunnen uitkijken. Maar niemand zei iets, want M. was langzaam, heel langzaam, bezig door de knieën te zakken, tot hij als een drenkeling aan het bed hing. Daarna lieten zijn handen los en viel hij op zijn rug, waarbij hij zachtjes “oh” zei.

25 Het bezoek dacht dat hij overmand was door gevoelens van schuld, en die zullen ook wel een rol hebben gespeeld, maar een feit is ook dat M. in de twee etmalen voor dit voorval niets had gegeten of gedronken, en dat hij ook erg opgewonden was bij het vooruitzicht van een nieuwe periode in zijn leven waarin hij dagelijks, in dit ziekenhuis zelfs twee keer per dag, een gesprek zou voeren. Hij zou een bloementuin van deze kamer maken, geuren van bloeiende
30 takken, aarde, fruit zouden het bezoek de weg wijzen en hij zou dreigen hiermee door te gaan tot ze hem verteld had wat ze écht wenste te bezitten. En dat zou hij vervolgens meenemen. Protesten zouden niet baten. Op een zeker moment zou ze bedenken dat ze het geschenk van die lieve man moest aannemen, al was het een gouden horloge of een racefiets met tien versnellingen, gewoon, omdat ze hem hielp door hem dit cadeau te laten geven.

35 Dan naderde het moment, te vroeg, dat ze het ziekenhuis zou verlaten en daarmee eindigde ook hun vriendschap. M. maakte zichzelf niets wijs. Het meisje zou al na een dag of twee een beetje verveeld beginnen te kijken als hij binnenkwam en dat zou erger worden, hij was nu eenmaal iemand die mensen verveelde. Ronduit gezegd verveelde hij zich ook met
40 zichzelf. Als hij geen kennisje had om te bezoeken, bracht hij vaak het hele weekend in bed door. Op den duur zou hij daar toch weer ontevreden over worden en op een gegeven moment ontstond er in de buurt van zijn adamsappel een soort kramp, of prop, die niet meer was weg te slikken, zodat hij ophield met eten. Daar werd hij nog nerveuzer van en geleidelijk kwam hij dan weer zo ver dat hij in zijn auto durfde te stappen om contact te maken met de één of ander.

Tom Pauka, *Een moeilijke eter en andere verhalen* (1980)

- (a) Bespreek de functie van de mededeling “hoewel die er nooit aan te pas is gekomen, omdat M. altijd alle schade uit eigen zak betaalde”, (r. 2,3) voor de rest van het verhaal.
- (b) Bespreek met welke literaire technieken de auteur de spanning in het verhaal heeft opgebouwd.

2.

Vertweezaming

Ik wil niet op je lippen liggen,
me niet verschansen in je oorschelp
en verdwalen in het oerwoud van je haren.

5 Ook niet van je neusbrug skiën, koffie
onder de beschutting van je wimpers drinken
en in je blauwe ogen pootjebaden.

Zelfs niet dansen op je wangen, duiken
van je tong en op je tanden landen
of door je speeksel waden.

10 Maar maak je rimpels tot de paden
waarop ik, altijd samen,
naar het einde van mijn eigen leven loop.

Hagar Peeters, *Genoeg gedicht over de liefde vandaag* (1999)

- (a) Bespreek de inhoudelijke tegenstellingen in dit gedicht.
 - (b) Bespreek de vorm en het taalgebruik waarmee de dichter deze tegenstellingen heeft verbeeld.
-